

za iznos od din. 224.-, a prvostepenu presudu potvrditi u dijelu kojim je usvojen tužbeni zahtjev za preostali iznos od din. 186.-

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-SI-390/75-2
od 13.V 1975.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Bađovinac, prof.dr Branko Jakaša

Skladištar - Odgovornost skladištara - Sama činjenica da je šteta na uskladištenoj robi konačno utvrđena kod primaoca, ne oslobadja skladištara odgovornosti za štetu, ako iz konkretnih okolnosti slijedi da je šteta mogla nastati u samom skladištu - Ne može se bez daljnijega odbiti nalaz avarijskog komesara koji je izvršen u skladištu bez prisustva skladištarovih ljudi

Tužitelj je osiguratelj koji je vlasniku robe nadoknadio štetu koja je bila uskladištena u skladištu tuženoga.

Medju strankama se vodi spor da li je šteta nastala u skladištu tuženoga ili naknadno.

Prvostepeni sud je pobijanom presudom odbio tužbeni zahtjev jer je nakon provedene rasprave utvrdio, da je tužiteljev prednik - primalac robe i osiguranik - prilikom preuzimanja robe u oštećenoj ambalaži propustio da na nesumnjiv način i u prisutnosti predstavnika tuženog utvrdi pravo stanje i sadržaj oštećenih paketa (kartonskih kutija) i na taj način nesumnjivo utvrdi manjak. Naknadno utvrđjeni manjak nakon iskladištenja i daljnjeg prijevoza robe ne može se priznati da je nastao za vrijeme dok se roba nalazila kod tuženog, jer je takav manjak mogao nastati na daljnjem putu robe. Dokaz zapisnikom avarijskog komesara koji je tužiteljev radnik, sud ne priznaje kao valjan i nesumnjiv dokaz, jer je avarijski komesar izvršio pregled oštećene ambalaže i njenog sadržaja u skladištu tuženog bez prisustvovanja predstavnika tuženog, a osim toga zapisnik je sačinjen površno i ne predstavlja dokaz o stvarnom manjku koji je utvrđen nakon toga po dolasku robe u skladište krajnjeg korisnika - prednika tužitelja. Ako je na kraju putovanja utvrđen manji manjak iz odnosne ambalaže nego

li je bio utvrđen u skladištu tuženoga po avarijskom komesaru u skladištu, tada avarijski zapisnik ne predstavlja dokaz o manjku.

Tužitelj žalbom pobija presudu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se pobijana presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se presuda ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Žalitelj ističe da priznanje tuženoga - da je primio robu od brođara sa oštećenom ambalažom i da nije na vrijeme utvrdio pravo stanje robe i podnio uredan protest brođaru i time prema brođaru sačuvao pravo tužitelja - upućuje da je tuženi kao primalac robe od brođara odgovoran za štetu tužitelju koja mu je nastala kasnije utvrđenim manjkom. Primjedba u potvrdi o primitku robe "dva koleta oštećena" smatra žalitelj nalagala je obavezu tuženog da odmah, a najkasnije u roku od tri dana utvrdi pravo stanje robe i eventualni manjak i da pravovremeno podnese brođaru uredan protest i na taj način sačuva pravo tužitelja prema brođaru. Smatra da je sud s obzirom na ovaj propust tuženoga morao uzeti kao dovoljan dokaz o manjku zapisnik avarijskog komesara, kao i zapisnik krajnjeg korisnika koji je sačinjen nakon prispjeća robe. Iz nesporne činjenice da je ambalaža bila oštećena, slijedi da je postojala osnovana sumnja o manjku, a time i dokaz da je manjak postojao. Ako se količina utvrđenog manjka po avarijskom komesaru ne podudara s onom koja je utvrđena na kraju putovanja, tj. nakon popravka ambalaže u skladištu tuženog i njene isporuke krajnjem korisniku, ne može sud uzeti da manjka u vrijeme utvrđivanja u skladištu drugotuženog nije bilo i da je drugotuženi isporučio robu krajnjem korisniku uredno i bez manjka.

Drugostepeni sud uvažavajući žalbu ukinuo je prvostepenu presudu i stvar vratio na ponovno raspravljanje.

Iz činjenica kako su utvrđene u prvostepenom postupku, a na što je ukazao ovaj sud u svom rješenju Sl-560/74 od 5.VI 1974. godine, očito slijedi kao nesporna činjenica da je roba bila predana tuženom s oštećenom ambalažom i da je tuženi kao uredan skladištar i slagač morao utvrditi s brođarom, od koga je preuzeo robu u zakonu predviđenim rokovima, da li je roba u oštećenoj ambalaži ispravna ili postoje eventualna oštećenja

ili manjkovi. Iz činjenica da je špediter krajnjeg korisnika utvrdio da je ambalaža pošiljke koja se nalazila u skladištu tuženog oštećena, da je on odbio da primi pošiljku, da je nakon toga zatražio da ovlaštenu predstavnik osiguratelja - avarijski komesar - utvrdi pravo stanje robe, da je avarijski komesar u prisustvu radnika tuženog izvršio pregled odnosne robe i utvrdio manjak, da je nakon toga u skladištu tuženog izvršeno ponovno zatvaranje i popravak oštećene ambalaže tj. kartonskih kutija u kojima su bili medicinski instrumenti pakovani, a što sve slijedi iz iskaza svjedoka, ne može se zaključivati da manjak u oštećenoj ambalaži, u skladištu tuženoga, nije utvrđen i da ne postoji nikakav dokaz o tome da je u odnosnim kartonskim kutijama bilo manjka.

Iz činjenice, koja slijedi iz spisa, da je roba bila predana željeznici i da je željeznica prilikom prijema robe u tovarnom listu navela da su kartonske kutije ponovo zaljepljene, očito slijedi da je roba predana na daljnji prijevoz željeznici u stanju u kakvom je bila primljena iz skladišta tuženog. Nadalje iz zapisnika krajnjeg korisnika i komisije koju je isti obrazovao u svojim prostorijama slijedi da je roba predana od željeznice krajnjem korisniku i primaocu robe - predniku tužitelja - u stanju kako je primljena na prijevoz željeznici, tj. kako je bila opisana u tovarnom listu. Zapisnikom prednika tužitelja utvrđeno je pravo stanje robe, tj. pravi manjak u oštećenoj ambalaži, čije je oštećenje utvrdio tuženi prilikom prijema u skladištu tuženoga.

Činjenica da je količina manjka, utvrđena u komisijskom zapisniku krajnjeg korisnika, manja od količine koju je utvrdio avarijski komesar prilikom pregleda u skladištu tuženoga, ne upućuje na činjenicu da manjka nije bilo. Dokaz da manjka nije bilo potrebno je da na nesumnjiv način pruži tuženi u čijem se skladištu roba nalazila i u čijem je skladištu avarijski komesar tuženoga utvrdio manjak. Valja istaći da avarijski komesar ne nastupa kao predstavnik interesa krajnjeg korisnika i vlasnika osigurane robe, već kao osoba povjerenja osiguratelja čije interese po svojoj ulozi avarijski komesar mora štiti. S obzirom na to utvrđjenja avarijskog komesara u pogledu vrste i načina oštećenja robe pružaju dokaz o nadjenom stanju sve i onda ako takvom utvrđivanju nije prisustvovao i skladištar u čijim se prostorijama utvrđivanje oštećene robe vrši. Po nahodjenju ovog suda sama činjenica da avarijski komesar u skladištu tuženoga vrši pregled robe, upućuje da je to utvrđivanje

izvršeno sa znanjem i u prisutnosti skladištara. Ne može se razumno uzeti da bi bilo tako da je avarijski komesar mogao bez znanja i bez prisutnosti radnika tuženog kao skladištara vršiti bilo kakve poslove, pa tako i utvrđivati stanje robe u oštećenoj ambalaži bez znanja tuženog kao skladištara. Okolnost da li je tuženi kao skladištar, odnosno njegov zaduženi radnik, prisustvovao kroz čitavo vrijeme vršenju pregleda ili ne, po nahodjenju ovog suda na dokaznu snagu zapisnika o izvršenom pregledu ne može utjecati. Za pobijanje dokazne snage avarijskog zapisnika bit će potrebno da tuženi pruži dokaze da odnosni pregled nije vršen na pravilan način i da podaci u zapisniku nisu točni.

S obzirom na izloženo, a u smislu odredaba čl. 359 Zakona o parničnom postupku, potrebno je da se glavna rasprava održi pred drugim vijećem radi pravilnije ocjene izvedenih dokaza i eventualno provodjenje novih dokaza u pogledu okolnosti da li je prilikom predaje robe iz skladišta tuženog utvrđeno i na koji način da u odnosnoj oštećenoj ambalaži nije bilo nikakvog manjka, te da je utvrđenje avarijskog zapisnika u cijelosti neistinito.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-887/75-2
od 14.V 1975.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, dr Velimir Filipović

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Zastara osigurateljevog regresnog zahtjeva prema brodaru - Jedinica tereta - Rok zastare prema brodaru za naknadu štete prouzrokovane teretu počinje teći od časa preuzimanja robe sa strane primaoca, a ne od časa kada je primalac osiguratelju ustupio svoje pravo - Kao jedinica tereta na temelju koje brodar ima pravo ograničiti svoju odgovornost uzima se svežanj a ne tona kao jedinica za obračun vozarine

Tužitelj je čehoslovački osiguravajući zavod koji je kranjem korisniku - kupcu robe čehoslovačkom poduzeću nadoknadio štetu na teretu koja je nastala tokom prijevoza morem, a tuženi je jugoslavenski brodar koji je teret prevezao.